ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
Školské inšpekčné centrum Trnava
Jána Bottu č. 4, 917 01 Trnava

Číslo: 2072/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **26. 04 2024, 29. 2024** a **30. 04.2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Hviezdoslavova 215, Borský Svätý Jur	
Zriaďovateľ	Obec Borský Svätý Jur

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Alena Olšovská, riaditeľka školy

Mgr. Elena Hušková, zástupkyňa riaditeľky školy

Beáta Stahlová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **následnú** inšpekciu č. 2072/203-2024 zo dňa 09. 04. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka ŠIC Trnava .....

Mgr. Martina Dekanová, školská inšpektorka ŠIC Trnava .....

Mgr. Marek Nádaský, školský inšpektor ŠIC Trnava .....

Ing. Žaneta Sirková, školská inšpektorka ŠIC Trnava .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Základné údaje vzťahujúce sa na inšpekciu, na základe ktorej sa vykonala **následná inšpekcia**:

Kontrolovaný subjekt	
Základná škola s materskou školou, Hviezdoslavova 215, Borský Svätý Jur	
Druh školskej inšpekcie	komplexná
Číslo poverenia	2104/2022-2023
Dátum vykonania školskej inšpekcie	15. 05. 2023 do 18. 05. 2023 a 22. 05. 2023

Mená školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali:
Mgr. Štefania Gašparíková, Mgr. Martina Dekanová, Mgr. Iveta Krajčovičová, Mgr. Marcela Kubišová, PaedDr. Mária Nízlová, Mgr. Marta Vargová

Zistené nedostatky:
Zistenými nedostatkami v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov bolo:

- neprerokovanie školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) a školského poriadku v rade školy
- nedodržanie počtu a hodnotenia kontrolných diktátov na 1. stupni, zamerania kontrolných diktátov a spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra

na 2. stupni v súlade s kritériami kontroly a hodnotenia žiakov stanovenými Štátnym vzdelávacím programom (ŠVP)
- opakovanie ročníka u žiakov 1. stupňa neprospievajúcich z 1 alebo 2 vyučovacích predmetov bez možnosti vykonania komisionálnej skúšky
- stanovenie povinnosti uhradiť spôsobenú škodu na majetku školy všetkými žiakmi v triede na základe nepreukázanej kolektívnej viny v školskom poriadku
- nedodržanie stanovených pravidiel pri klasifikovaní žiakov stupňom nedostatočný
- neinformovanie zákonných zástupcov preukázateľným spôsobom o priebežných výsledkoch žiakov

Prehľad uplatnených opatrení	Počet
Odporúčania	9
Opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu	7
Opatrenia uložené Štátnou školskou inšpekciou	0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Akceptácia odporúčaní

1. ***Na vyučovacích hodinách rozvíjať poznávacie kompetencie žiakov zadávaním úloh stimulujúcich vyššie myšlienkové procesy na úrovni hodnotenia a tvorivosti.***
   Výsledné zistenia z hospitácií (21) vykonaných počas následnej inšpekcie preukázali, že oblasť rozvíjania vyšších myšlienkových procesov žiakov sa zlepšila len čiastočne. Na viac ako polovici sledovaných hodín (12 z 21) žiaci mali príležitosť riešiť úlohy zamerané na rozvíjanie kritického hodnotenia preberaných tém a na ich posudzovanie s primeranou argumentáciou svojich tvrdení, na 3 hodinách však nepreukázali adekvátne schopnosti a zadané úlohy nedokázali vyriešiť. Priestor na využitie osvojených vedomostí a zručností v úlohách podnecujúcich tvorivosť a originalitu učitelia poskytovali žiakom vo veľmi obmedzenej miere (5/21), pričom sa preukázalo, že žiaci takéto úlohy dokážu vyriešiť. Z porovnania záverov z vykonanej komplexnej inšpekcie a zistení z hospitácií vykonaných v čase následnej inšpekcie vyplynulo, že frekvencia zadávania úloh a činností zameraných na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov sa zvýšila len nepatrne a zostala na nevyhovujúcej úrovni (KI – 14,8 %, NI - 29,8 %). **Odporúčanie nebolo akceptované.**

2. ***Na vyučovacích hodinách rozvíjať hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti žiakov.***
   Z vykonaných hospitácií počas následnej inšpekcie vyplynulo, že priestor na sebahodnotenie - hodnotenie vlastných výkonov a výkonov spolužiakov učitelia vytvárali častejšie v porovnaní s hodinami hospitovanými počas komplexnej inšpekcie. Žiaci zväčša dokázali regulovať svoje postupy v učení na základe hodnotenia učiteľa alebo spolužiakov (12 z 21). Na viac ako polovici hodín mali príležitosť objektívne posúdiť svoj pokrok v učení (12 z 21), prípadne ohodnotiť spolužiakove výkony (7/21). V oblasti hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností žiakov nastalo zlepšenie z nevyhovujúcej (KI - 9 %) na priemernú úroveň (NI - 47,6 %). **Odporúčanie bolo akceptované**.

3. **Podporovať sociálne kompetencie žiakov zadávaním úloh vyžadujúcich si spoluprácu v skupine /dvojici/tíme.**
   Sociálne zručnosti pri práci vo dvojici/skupine mali žiaci možnosť úspešne prezentovať na 17 hospitovaných hodinách z 21. Zadané úlohy prevažne smerovali k opakovaniu a utvrdzovaniu preberaného učiva. Väčšina žiakov preukázala, že dokáže vzájomne kooperovať a akceptovať pravidlá práce v skupine. Efektivitu týchto činností znižovalo ojedinelé vytvorenie príležitosti na posudzovanie a zdôvodnenie výsledkov spoločnej práce. Z analýzy hospitačných zistení vyplynulo, že úroveň vzájomnej spolupráce žiakov prostredníctvom spoločných činností sa zlepšila z nevyhovujúcej (20,5 %) na priemernú (69,1 %). **Odporúčanie bolo akceptované.**

4. ***Vo vyučovacom procese vytvárať podmienky na rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov***.
   Len na tretine hodín (7 z 21) žiaci prezentovali vlastné názory, postoje a skúsenosti. Prevažne sa zapájali do diskusií, dokázali vyjadriť vlastné názory k preberanému učivu/aktuálnym témam a čiastočne obhájiť svoje stanoviská. Schopnosť aktívne počúvať vyjadrenia spolužiakov a rešpektovať rozdielne postoje bola značne obmedzená. Z porovnania záverov z vykonanej komplexnej inšpekcie a zistení z hospitácií vykonaných v čase následnej inšpekcie vyplynulo, že v oblasti občianskych kompetencií nastalo minimálne zlepšenie, opakovane ich rozvíjanie vykazovalo nevyhovujúcu úroveň (KI – 6,6 %, NI – 23,5 %). **Odporúčanie nebolo akceptované.**

5. ***Diferencovaním úloh poskytovať podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka.***
   V porovnaní so zisteniami z komplexnej inšpekcie sa poskytovanie podporných stimulov s ohľadom na učenie sa každého žiaka čiastočne zlepšilo. Na hospitovaných hodinách prevažovali frontálne činnosti, avšak zvýšil sa počet hodín na ktorých sa učitelia výraznejšie zameriavali na podporu individuálnych možností a schopností žiakov. Na tretine hodín (7 z 21) im učitelia vytvorili priestor na výber činností a takmer na polovici (11 z 21) im poskytli podporné stimuly v podobe individuálneho prístupu alebo diferencovania činností. Celková úroveň v sledovanej oblasti sa však zlepšila z nevyhovujúcej (18 %) len na úroveň málo vyhovujúcu (42,9%). **Odporúčanie nebolo akceptované.**

6. **Ciele hospitácií zameriavať na hodnotenie činností žiakov na vyučovacej hodine a úroveň rozvíjania jednotlivých kompetencií.**
   Akceptovanie odporúčania školská inšpekcia overila analýzou hospitačných záznamov z hospitácií vykonaných vedením školy. V aktuálnom školskom roku do výkonu následnej inšpekcie vedenie školy realizovalo 17 hospitácií. Hospitačné záznamy obsahovali detailné hodnotenie vyučovacieho procesu z hľadiska činností učiteľa. Posúdenie úrovne práce žiakov, ich vedomostí, zručností však bolo zúžené na strohé vyjadrenia a nereflektovalo úroveň rozvíjania ich kľúčových kompetencií. **Odporúčanie nebolo akceptované.**

7. **Dôsledne a objektívne vyhodnocovať výsledky hospitačnej činnosti vedenia školy, v prípade zistenia nedostatkov prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich akceptovanie; zovšeobecňovať zistenia z hospitácií na zasadnutiach pedagogickej rady.**
   Akceptovanie odporúčania školská inšpekcia overila analýzou 17 hospitačných záznamov z hospitácií vykonaných vedením školy. V prípadoch výskytu nedostatkov boli učiteľom odporúčané opatrenia, ich odstránenie vedenie školy priebežne kontrolovalo. Závery z hospitačnej činnosti vedenie školy pravidelne zovšeobecňovalo na zasadnutiach pedagogickej rady, o čom svedčili záznamy v zápisniciach zo zasadnutí. **Odporúčanie bolo akceptované.**

8. **Kontrolnú činnosť zamerať aj na ostatné činnosti pedagogických zamestnancov súvisiace s výchovou a vzdelávaním.**
   Z analýza plánu vnútroškolskej kontroly bolo zrejmé, že vedenie školy svoju pozornosť zameriavalo aj na kontrolu ostatných činností pedagogických zamestnancov súvisiacich s výchovou a vzdelávaní (úroveň dokumentácie, vypracovanie podporných opatrení, úroveň organizácie športových hier...). Znovuzriadením metodických orgánov časť kompetencií týkajúcich sa kontrolnej činnosti delegovala riaditeľka školy na ich úroveň (zjednotenie kritérií hodnotenia výkonov žiakov, realizácia podporných opatrení...). Zovšeobecnenia z výsledkov vykonanej kontroly boli prezentované na zasadnutiach pedagogickej rady, čo bolo zaznamenané v príslušných zápisniciach. **Odporúčanie bolo akceptované.**

9. **Zabezpečiť vyššiu odbornosť vyučovania jednotlivých predmetov na 2. stupni.**
   Kontrola odbornosti vyučovania na 2. stupni v aktuálnom školskom roku preukázala čiastočné navýšenie (68,86 %) v porovnaní s komplexnou inšpekciou (66,5 %). Dvaja pedagogickí zamestnanci boli v aktuálnom školskom roku prijatí na rozširujúce štúdium v študijnom programe história a informatika, čím bol vytvorený predpoklad na posilnenie odbornosti vyučovania na 2. stupni. **Odporúčanie bolo akceptované.**

1.2.2 Plnenie opatrení prijatých zo strany kontrolovaného subjektu

1. **Prerokovať ŠkVP v rade školy.**
   Kontrolou zápisníc zo zasadnutí rady školy sa zistilo, že ŠkVP bol dňa 19. 10. 2023 prerokovaný v rade školy, čo prispelo k zlepšeniu informovanosti jej členov o cieľoch a zámeroch školy. **Opatrenie bolo splnené.**

2. **Zabezpečiť dodržiavanie počtu a hodnotenia kontrolných diktátov na 1. stupni, zamerania kontrolných diktátov a spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra na 2. stupni v súlade s kritériami kontroly a hodnotenia žiakov stanovenými ŠVP.**
   Analýza kontrolných diktátov na 1. a 2. stupni preukázala dodržiavanie ich počtu a hodnotenia v súlade s kritériami kontroly a hodnotenia diktátov stanovenými príslušnými ŠVP. Spôsob hodnotenia písomných prác zo slohu však naďalej vykazoval nedostatky týkajúce sa nedodržania bodového hodnotenia jednotlivých častí a celkového hodnotenia písomných slohových prác dvoma známkami, čo bolo v rozpore s kritériami kontroly a hodnotenia žiakov stanovenými ŠVP. **Opatrenie nebolo splnené.**

3. **Zabezpečiť vykonanie komisionálnej skúšky žiakom 1. stupňa neprospievajúcich z 1 alebo 2 predmetov**.
   Plnenie predmetného opatrenia bolo overené kontrolou katalógových listov žiakov 1. stupňa. Analýza údajov preukázala, že v školskom roku 2022/2023 škola neevidovala žiakov neprospievajúcich z 1 alebo 2 vyučovacích predmetov, ktorým mohlo byť umožnené vykonanie komisionálnej skúšky. **Opatrenie sa nedalo hodnotiť.**

4. **V školskom poriadku upraviť povinnosti žiakov v prípade spôsobenia škody na majetku.**
   Stanovenie povinnosti uhradiť spôsobenú škodu na majetku všetkými žiakmi v triede na základe nepreukázanej kolektívnej viny bolo zo školského poriadku odstránené. **Opatrenie bolo splnené.**

5. **Prerokovať školský poriadok v rade školy.**
   Splnenie uloženého opatrenia štátna školská inšpekcia overila analýzou zápisníc zo zasadnutí rady školy. Jej členovia prerokovali riaditeľkou vydaný revidovaný ŠkVP (revidovanie 01. 09. 2023) na zasadnutí dňa 19. 10. 2023. **Opatrenie bolo splnené.**

6. **Analyzovať príčiny školského neúspechu žiakov, ktorých vzdelávacie výsledky nevytvárajú predpoklad na úspešné zvládnutie obsahu vzdelávania, prijať podporné opatrenia pre týchto žiakov a tým dôsledne dodržať pravidlá pri ich klasifikovaní stupňom nedostatočný.**
   Analýza zápisníc zo zasadnutí pedagogickej rady preukázala, že jej členovia dňa 12. 09. 2023 prerokovali interný dokument - *Stratégia predchádzania školského neúspechu u menej úspešných žiakov.* Na zasadnutiach sa pedagogickí zamestnanci zaoberali personalizáciou opatrení obsiahnutých v stratégii. Rovnako boli predmetom rokovaní metodických orgánov. Všetci pedagogickí zamestnanci absolvovali aktualizačné vzdelávanie zamerané na poskytovanie podporných opatrení menej úspešným žiakom. Na zasadnutí pedagogickej rady dňa 30. 04. 2024 bola prehodnotená ich účinnosť a boli prijaté ďalšie opatrenia na pomoc slaboprospievajúcim žiakom týkajúce sa intenzívnej diferenciácie učiva a individuálneho prístupu k nim s ohľadom na ich potreby (opakované vysvetľovanie učiva, znižovanie nárokov na memorovanie učiva, akceptovanie tempa práce, využívanie kompenzačných pomôcok...). **Opatrenie bolo splnené.**

7. **Preukázateľným spôsobom informovať zákonných zástupcov o priebežných výsledkov žiakov.**
   Realizáciu opatrenia školská inšpekcia overila kontrolu záznamov v elektronickej žiackej knižke v systéme EDUPAGE, jej využívanie bolo zabezpečené pre všetky ročníky 1. a 2. stupňa. **Opatrenie bolo splnené.**

2 ZÁVERY

Škola akceptovala 5 z 9 **odporúčaní** uplatnených školskou inšpekciou.
Pravidelná kontrolná a hospitačná činnosť vedenia školy, prijímanie adekvátnych opatrení a zovšeobecňovanie zistení na zasadnutiach pedagogickej rady vytváralo predpoklad na kvalitatívny posun v úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu. Účinnosť hospitačnej činnosti však obmedzovalo zameranie sa na činnosť učiteľov na hodinách, bez posúdenia úrovne práce žiakov, ich vedomostí, dosiahnutých zručností a spôsobilostí. Prínosom bolo aj čiastočné zlepšenie odbornosti vyučovania na 2. stupni a prijatie 2 pedagogických zamestnancov na rozširujúce štúdium. V súvislosti s hodnotením úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu bolo pozitívne zlepšenie v oblasti rozvíjania sociálnych zručností žiakov. Neakceptovaním odporúčaní súvisiacich s rozvíjaním poznávacích a občianskych kompetencií žiakov, ojedinelým poskytovaním podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka pretrvávali nedostatky, ktoré naďalej môžu negatívne vplývať na kvalitu výchovy a vzdelávania žiakov.
Riaditeľka školy splnila 5 zo 7 prijatých **opatrení**, 1 opatrenie nebolo možné hodnotiť.
Prerokovaním ŠkVP a školského poriadku v rade školy bola splnená zákonná povinnosť a bolo zabezpečené informovanie všetkých zainteresovaných členov rady školy o kľúčových dokumentoch školy. Odstránením ustanovenia v školskom poriadku týkajúceho sa povinnosti uhradiť spôsobenú škodu na majetku školy všetkými žiakmi v triede na základe nepreukázanej kolektívnej viny bol zabezpečený súlad s právami žiaka stanovenými školským zákonom. Splnenie opatrenia súvisiaceho s problematikou málo úspešných žiakov prispelo k ich výraznejšej podpore v učení a vytvorilo predpoklad k eliminovaniu rizikových faktorov spôsobujúcich opakovanie ročníka. Prínosom v dôslednom a preukázateľnom informovaní zákonných zástupcov žiakov o ich priebežných výsledkoch bolo zavedenie elektronickej žiackej knižky pre všetky ročníky v systéme EDUPAGE. Opatrenie súvisiace s povolením vykonať opravnú skúšku žiakom 1. stupňa nebolo možné hodnotiť, nakoľko v závere hodnotiaceho obdobia 2. polroka školského roka 2022/2023 škola takýchto žiakov neevidovala. ŠVP v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní v počte a hodnotení kontrolných diktátov, zameraní kontrolných diktátov v nižšom strednom vzdelávaní sa výchovno-vzdelávacia činnosť realizovala v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom. Opakovaným nedostatkom bolo nedodržanie hodnotenia písomných prác zo slohu, ktoré bolo v rozpore s ustanoveniami ŠVP, čo môže naďalej negatívne ovplyvňovať celkovú objektivitu ich hodnotenia.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nedodržanie spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra na 2. stupni v súlade s kritériami kontroly a hodnotenia žiakov stanovenými ŠVP).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu uplatňuje tieto opatrenia:

1. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie:

- zabezpečiť dôsledné dodržiavanie hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra na 2. stupni v súlade s kritériami kontroly a hodnotenia žiakov stanovenými ŠVP

Správu o splnení uloženého opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin jeho vzniku predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava v termíne do **30. 09. 2024.**

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Správa o opatreniach prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin
2. Správa o splnení prijatých opatrení
3. Školský vzdelávací program
4. Školský poriadok
5. Zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
6. Zápisnice zo zasadnutí rady školy
7. Plán vnútroškolskej kontroly
8. Dokumentácia súvisiaca s činnosťou metodických orgánov
9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
10. Kontrolné diktáty
11. Písomné slohové práce
12. Hospitačné záznamy vedenia školy
13. Stratégia predchádzania školského neúspechu u menej úspešných žiakov
14. Triedne výkazy a katalógové listy žiakov
15. Doklady o prijatí na rozširujúce štúdium

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:
školská inšpektorka: Mgr. Štefania Gašparíková
Dňa: 17. 05. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY
Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:
a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:
Mgr. Štefania Gašparíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Alena Olšovská

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 24. 05. 2024

v Borskom Svätom Jure

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec

Mgr. Alena Olšovská .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú *(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania)*

Mgr. Alena Olšovská .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Štefania Gašparíková .....

Na vedomie
Úsek inšpekčnej činnosti